

Co-funded by
the European Union

ОБУЧИТЕЛЕН КУРС ПО ПРОЕКТ “EASY”

МОДУЛ 4.

**ИНДИВИДУАЛНИ И СОЦИАЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ
СТЕРЕОТИПИЗИРАНЕТО**

Проект: EASY – Обучение за възрастни срещу стереотипите
Реф. номер: 2021-1-PL01-KA220-ADU-000028240

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техните автори и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

Co-funded by
the European Union

Редактор

Ванда Барановска
Университет в Лудж, Полша

Автори

Ванда Барановска, Ева Кос, Малгожата Косиорек
Университет в Лодз, Полша

Граша Гонсалвес, Марша Силва, Гилерме Бастос
AidLearn, Consultoria em Recursos Humanos, Lda., Португалия

Мете Габриелсен, Нерма Дедик Паломино Аедо, Шарлот Биркбек
Трюелсен
HF&VUC FYN, Дания

Тереза Папагианопулу, Лампрос Василеос
Олимпийско обучение и консултации, Гърция

Андрея Емина Панайетеску
AESD, Румъния

Рецензенти

Юстина Щобрин-Бохомулска
Полша

Силвия Луиш
Португалия

Спирос Зафиропулос
Гърция

Стеен Хенингсен
Дания

Оформление и дизайн

Ванда Барановска, Университет в Лодз
Дебора Пена, Граша Гонсалвес, Марша Силва, AidLearn, Consultoria em
Recursos Humanos, Lda.

Редакция на езиковата версия на английски език

Михалина Барановска, Университет в Лудж, Полша

Този модул е част от учебния курс по проект EASY и е безплатен за изтегляне.

Рамката на курс EASY е разработена като част от проект EASY, Стратегическо партньорство за образование за възрастни по програма „Еразъм+“ KA2, и е лицензирана под Creative Commons.

Признание-Некомерсиално-Споделяне на споделеното 4.0 Международен лиценз

Съдържание

4.1. ИНТЕРНАЛИЗАЦИЯ НА СТЕРЕОТИПИТЕ	4
4.2.1. <i>Самоизпълняващо се пророчество</i>	5
4.2.2. <i>Ефектът на стереотипната заплаха</i>	6
4.2.3. <i>Въздействие върху самочувствието, амбициите и развитието</i>	6
4.2.4. <i>Приемане на негативна групов идентичност</i>	7
4.2.5. <i>Психични и соматични разстройства</i>	8
4.3. ГРУПОВО И СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА СТЕРЕОТИПИТЕ.....	10
Обобщение.....	13

Забележка:

В модулите се използват много специализирани термини, затова всеки път, когато даден термин се използва за първи път, обучаемият ще намери неговата възприета за проекта **дефиниция** или **синоним** в съответното поле, маркирано с цвят.

4.1. ИНТЕРНАЛИЗАЦИЯ НА СТЕРЕОТИПИТЕ

Стереотипите улесняват бързото обработване на информация за различни социални групи. Те ни позволяват бързо да категоризираме и организираме голямо количество информация, което може да бъде полезно за ежедневното функциониране на хората. Тези обобщения помагат да се осмисли светът и улесняват комуникацията чрез съществуването на споделени вярвания или очаквания относно определени социални групи (Fiske 1998).

Функционирането на стереотипите в обществото може да има както **индивидуални, така и социални последици**. В този контекст е важно да се спомене **интернализацията на негативните стереотипи**.

“Интернализация на негативни стереотипи”

е процесът, при който индивидът приема и започва да вярва в негативни убеждения или стереотипи за своята социална група, което на практика води до интернализация на тези вярвания като част от неговата идентичност.

Когато даден индивид вътрешно приеме негативни стереотипи, свързани с групата, към която принадлежи, това може да повлияе на начина, по който той или тя се чувства, държи се и възприема себе си. Интернализацията може да доведе до това индивидът да започне да се идентифицира с тези негативни черти или вярвания, което може да окаже влияние върху неговото поведение, самочувствие и път на развитие.

Интернализацията на негативни стереотипи често е резултат от **социален натиск**, от постоянното излагане на **негативни оценки** или **стереотипи, свързани с определена социална група**. **Индивиди**, които постоянно се сблъскват с негативни мнения за своята група, в крайна сметка могат да започнат **да вярват в тези мнения и да ги интернализират като част от своето мислене за себе си**.

Този процес може да има **отрицателни последици за индивида**, включително **понижена самооценка, намалени възможности за личностно развитие и въздействие върху социалните взаимодействия**. Той има и **социални последици**. Интернализирането на негативните стереотипи може да доведе до **социално неравенство и да ограничи възможностите за развитие** в различни области на живота на особено надарените лица (интернализирането на негативните убеждения може да бъде пречка за индивидуалното и общностното развитие, ограничавайки техните възможности и стремежи).

Интернализирането на негативни стереотипи може да доведе до дискриминация, ограничаваща възможностите на дадена социална група за образование, работа или равнопоставеност участие в обществото. Негативните стереотипи могат да доведат до напрежение и конфликти между различните социални групи, което от своя страна се отразява на социалното сближаване (Schmalor, Cheung 2021).

4.2. ИНДИВИДУАЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ИНТЕРНАЛИЗИРАНЕТО НА НЕГАТИВНИ СТЕРЕОТИПИ

4.2.1. Самоизпълняващо се пророчество

Резултатите от редица емпирични изследвания показват, че развитието и действието на стереотипите може да започне в детството и да се утвърди в зряла възраст, може да действа подсъзнателно и обикновено се превръща в автостереотипи, които определят действията на хората (Levy, 2003).

Когато хората са стереотипизирани, те може да се приспособят към тези стереотипи, което укрепва и затвърждава стереотипните им вярвания за самите тях. Например, ако на даден човек постоянно му се казва, че не е добър в нещо поради действащ стереотип, той може да започне да вярва в това и следователно да действа в съответствие с това убеждение.

В резултат на това интернализираните стереотипи на индивида могат да се превърнат в автостереотипи, които действат подсъзнателно. Интернализираните автостереотипи водят до ненужни ограничения, които на свой ред действат като самоизпълняващо се пророчество (Levy, 2003).

По този начин механизмът на **функционална интернализация** се основава на самоизпълняващо се пророчество.

“Функционална интернализация”

е процес, при който индивидът възприема и усвоява определени аспекти на стереотип, за да приведе поведението си в съответствие със социалните очаквания или за да избегне негативните последици, свързани със стереотипа.

Когато човек повярва в негативен стереотип за собствената си група, той може да възприеме стереотипа вътрешно. В резултат на това той или тя може да коригира поведението си в съответствие с идеята на стереотипа (Burkley, Blanton, 2009). Активирането на стереотипите (особено на негативните стереотипи) може да подтикне индивидите да се държат по начин, съответстващ на стереотипа - ефект, наричан поведенческа асимилация (Levy, 2003).

Функционалното усвояване на стереотип може да е резултат от **социален натиск**, желание да се избегне заклеяване или от осъзнаване на очакванията за определена група. Лицата, които вътрешно приемат негативни стереотипи за собствената си група, могат да адаптират поведението си в съответствие с тези убеждения, дори ако те не съответстват на действителните им способности или личностни качества (Durante, 2017 г.).

Това е процес, който може да има отрицателни последици за индивида, тъй като може да доведе до намаляване на възможностите за развитие, понижаване на самооценката и ограничаване на самореализацията (Burkley, Blanton, 2009).

4.2.2. Ефектът на стереотипната заплаха

С ефекта на самоизпълняващото се пророчество е свързан **процесът на стереотипна заплаха**. Осъзнаването на стереотипите за собствената социална група може да доведе до тревожност и намалено представяне в ситуации, в които тези стереотипи са релевантни. Например, ако индивид от малцинствена група е наясно със стереотипа, че неговата група не е добра в определена задача, той може да се представи по-зле поради страха да не потвърди стереотипа.

Когато индивид е наясно с възможността да стане или да бъде мишена на негативни стереотипи, но се страхува или усеща заплаха от потвърждаването на тези стереотипи, той може да активира неблагоприятно поведение, което ефективно потвърждава възприетите стереотипи в обществото (стереотипна заплаха) (Finkelstein, Voyles, 2015).

4.2.3. Въздействие върху самочувствието, амбициите и развитието

Стереотипите оказват значително влияние върху самочувствието на човека. Те **оказват влияние върху възприемането на човека за себе си** от гледна точка на приписваните му групови характеристики и **също така определят очакванията на човека за самия себе си**. Подлагането на стереотипи може да повлияе на начина, по който човек възприема себе си. Непрекъснатото излагане на негативни стереотипи може да доведе до понижаване на самооценката и изграждане на негативна представа за себе си.

Интернализирането на негативни стереотипи може следователно да доведе до намалено самочувствие. Негативните стереотипи могат да обезсърчат хората да преследват цели или да полагат усилия в определена област (намалено ниво на мотивация), което може да доведе до липса на ангажираност и понижено самочувствие. Стереотипите влияят на начина, по който човек вижда своите способности. Ако човек вярва в негативни стереотипи за своята група, той може да вярва, че не е способен да постигне определени неща, което на практика ограничава неговите амбиции и развитие (Burkley, Blanton, 2009). Този ефект се нарича стереотипна заплаха и може да бъде изпитан, без да има явно стереотипно отношение от страна на другите – самото притеснение от дискриминация е достатъчно, за да създаде усещане за заплаха (von Hippel, Kalokerinos & Zacher, 2017). Стереотипните заплахи са тясно свързани със стреса, тревожността и липсата на ангажираност, които намаляват работната памет и могат да доведат до негативни нагласи и поведенчески модели (Hoyt & Blascovich, 2010).

Независимо дали стереотипите са положителни или отрицателни, тяхното въздействие върху самочувствието на индивида е значително. Затова е важно да се изгражда осъзнаване и способността за разпознаване на стереотипи и да се работи върху развиването на по-позитивен и реалистичен образ за себе си. Това може да включва развиване на самоувереност, откриване и култивиране на собствените силни страни и отваряне към социална подкрепа.

4.2.4. Приемане на негативна групов идентичност

Груповата идентичност се отнася до начина, по който **хората се идентифицират с определена социална група** и как **тази принадлежност влияе върху самооценката им и начина, по който виждат света**. Тя може да се основава на **различни фактори**, като **пол, възраст, етническа принадлежност, религия, сексуална ориентация или принадлежност към определена общност**. Груповата идентичност може да повлияе на социалните взаимоотношения. Членовете на една и съща група често изпитват връзка и солидарност, което може да доведе до подкрепа един за друг, но също така и до разделения или конфликти с други групи. Тя оформя начина, по който човек вижда себе си. Идентификацията с определена група може да насърчи чувството за принадлежност и гордост, но може да доведе и до негативни последици, ако групата е обект на стигматизация или негативни стереотипи (Jetten, 2011).

“Приемане на негативна групова идентичност”

е психосоциален процес, който може да има сериозни последици за индивида, както в емоционален, така и в социален план.

Приемането на негативна групова идентичност се отнася до процеса, при който индивидът се идентифицира с негативни стереотипи, вярвания или черти, приписвани на неговата социална група. Това може да е резултат от интернализирането на тези негативни убеждения и приемането им като част от идентичността (Charlesworth, 2021).

Индивидите, които приемат негативна групова идентичност, могат да се идентифицират с негативните аспекти, приписвани на тяхната социална група. Те могат да вярват в негативни стереотипи за своята група и да ги интернализират като свои собствени вярвания. Това може да доведе до усещане за по-ниска лична стойност, чувство за социална изолация и ограничаване на възможностите за развитие.

Този процес може да е **резултат от преживяна стигма или социален натиск**. Лица, които изпитват постоянни негативни оценки от страна на обществото или са изложени на негативни стереотипи, свързани с тяхната група, в крайна сметка могат да приемат тези оценки като част от себе си (Burkley, Blanton, 2009).

4.2.5. Психични и соматични разстройства

Бидейки обект на стереотипи, индивидът може да бъде подложен на социален натиск, който го принуждава да изпълнява определени очаквания или да се бори с възприятията, наложени от обществото. Въздействието на негативните стереотипи е безспорно вредно за тези, към които са насочени. Десетилетия наред изследванията показват, че **поддържането на негативни стереотипи може да доведе до понижаване на самооценката, а в някои случаи дори до психосоматични заболявания и смърт**. Поддаването на мислене, свързано с действието на стереотипите, може да доведе до **депресия, по-лошо възстановяване след болест и до редица други физиологични разстройства**.

Стереотипите, които са когнитивната основа за предразсъдъци и общи убеждения за определена група хора (включително фаворизиране), **също могат да действат като външен стресов фактор за хората**. Индивидите, засегнати от стереотипи, могат да изпитват страхове от това, че ще бъдат съдени от другите, страхове от това, че ще бъдат съдени по стереотипи, което поражда стрес и несигурност (Burkley, Blanton, 2009). Gärtner et al. (2022) изследват стереотипизирането на хора с психични заболявания и откриват, че негативните стереотипи, свързани с техните измерения на топлота и компетентност (виж Модул 2), водят до развитие на негативни емоции и по този начин **проявяват по-високи нива на активно или пасивно самонараняване**, отколкото психично здравите хора. В този контекст можем да видим **механизма на самостереотипизиране и самостигматизация**.

Новите изследвания обаче сочат и противоположни ситуации, в които негативните стереотипи **могат да бъдат полезни за лицата, към които са насочени**. В определени контексти негативните стереотипи могат да изяснят настоящите социални взаимоотношения, да насърчат социалните сравнения в групата, да задоволят нуждите от асимилация и диференциация и да защитят самочувствието от провали, свързани със стереотипи.

Ясно е, че в основата на утвърждаването на негативни стереотипи стоят различни мотиви и следователно това може да доведе както до негативни, така и до позитивни последици за индивида (Burkley, Blanton 2009).

Стереотипите могат да имат широкообхватни социални последици както на индивидуално, така и на групово и обществено ниво.

4.3. ГРУПОВО И СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА СТЕРЕОТИПИТЕ

На социално равнище стереотипите често водят до предразсъдъци, т.е. негативни или вредни убеждения или нагласи към определена група. Това може да доведе до несправедливо третиране и **маргинализиране на индивидите въз основа на възприеманата от тях групова принадлежност**, а не на индивидуалните им характеристики и способности (Charlesworth, 2021).

Стереотипите обикновено са в основата на запазването на **социалното неравенство, тъй като оказват влияние върху начина, по който групите се възприемат и третират** в различни области на живота, като например заетостта, образованието или здравеопазването.

Във връзка с действието на стереотипите **се наблюдава самоизключване на индивидите, които са обект на негативни стереотипи**. Тези лица могат да интернализират негативните убеждения и да избягват определени ситуации или възможности, убедени, че нямат право на тях или че няма да успеят заради стереотипите (Rodríguez-García, 2016). Тогава се наблюдава **засилване на стереотипните преценки за групата, към която те принадлежат**.

Стереотипите ограничават способностите на хората, което може да доведе до намаляване на стремежите, избора на кариера или дейностите, които биха могли да допринесат за личното развитие, но, което е важно, биха могли да **допринесат и за развитието на групата и обществото като цяло**.

Стереотипите могат да повлияят на начина, по който групите възприемат себе си и по който се идентифицират. Понякога **групите се опитват да се противопоставят на стереотипите, което може да доведе до засилване на чувството за общност, но и до засилване на разделението между различните социални групи**.

Стереотипите могат да повлияят на начина, по който хората възприемат информацията за другите, което води до изкривени възприятия и оценяване на хората въз основа на тяхната принадлежност към определени групи (Rodríguez-García, 2016). Причисляването на хората към социални категории, които са свързани със стереотипи, се извършва чрез процеса на стигматизация, т.е. социално разграничаване на група или **стигматизирани** хора или **т.нар. етикетиране**. Стигматизацията подчертава преувеличена черта на даден човек единствено въз основа на принадлежността му към дадена социална

група, изключвайки други групи. Бидейки стигматизирано, лицето развива очаквания да спазва поведенчески норми, съответстващи на приписаната му стигма (Kilian, 2018). В общуването и взаимоотношенията между хората се играе своеобразна "игра", която е добре илюстрирана от модела на **преживяна заплаха**, представен от Santos et al. (2023).

Фигура 1. Стереотипи, източник и цел на заплахата

Източник на заплахата	Цел на заплахата	
	АЗ	ГРУПА
Самостоятелно	<p>Заплаха за самооценката</p> <p>Страхувам се, че самото поведение ще потвърди за мен самия, че негативните стереотипи са верни за мен самия.</p>	<p>Заплаха от групова концепция</p> <p>Страхувам се, че самото поведение ще потвърди за теб, че негативните стереотипи за твоята група са верни.</p>
Членове на външната група	<p>Заплаха от собствена репутация (външна група)</p> <p>Страхувам се, че самото поведение ще потвърди за членовете на външната група, че негативните стереотипи за тяхната група са верни за тях самите, и индивидът следователно ще бъде осъден и третиран несправедливо от външната група.</p>	<p>Заплаха от собствена репутация (външна група)</p> <p>Страхувам се, че самото поведение ще потвърди за членовете на външната група, че негативните стереотипи за нейната група са верни, и индивидът следователно ще бъде осъден и третиран несправедливо от външната група.</p>
Членове на вътрешната група	<p>Заплаха от собствена репутация (вътрешна група)</p> <p>Страхувам се, че самото поведение ще потвърди за членовете на вътрешната група, че негативните стереотипи за твоята група са верни за теб, и индивидът следователно ще бъде осъден и третиран несправедливо от вътрешната група.</p>	<p>Заплаха от собствена репутация (вътрешна група)</p> <p>Страхувам се, че самото поведение ще потвърди за членовете на вътрешната група, че негативните стереотипи за твоята група са верни, и индивидът следователно ще бъде осъден и третиран несправедливо от вътрешната група.</p>

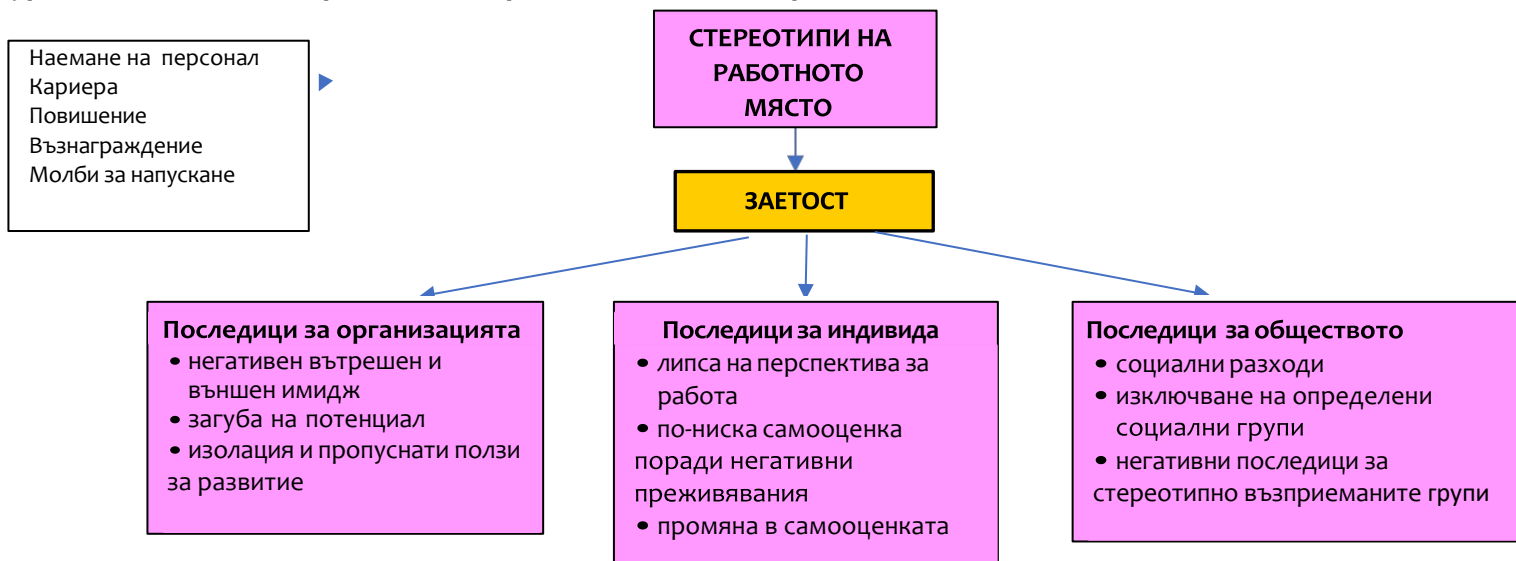
Източник: Santos et al. (2023: 1640), no Shapiro i Neuberg (2007)

Стереотипната заплаха се характеризира като форма на заплаха за социалната идентичност и се предизвиква от ситуация, в която се създава негативен стереотип от социална група, която е обезценена от или по отношение на друга група (Pennington et al., 2016). Ситуацията на конфликт на идентичността, очевидна в схемата на Santos et.al. (2023), предизвиква страх/тревожност и увеличава уязвимостта на индивида (като себе си и като член на групата) към негативни стереотипи.

Стереотипите (и основаната на тях дискриминация) имат важни **последиви на пазара на труда**, като влияят на пригодността

за заетост на хората в организациите. Това е ясно показано в диаграма, разработена от Беднарска-Внук и Сипер-Юджеджак (Bednarska-Wnuk и Syper- Jędrzejak) (2016 г.), в която са изброени **последичите от стереотипите за организациите, индивидите и обществото.**

Фигура 2. Последичи от стереотипите на работното място за пригодността за заетост

Източник: Bednarska-Wnuk, Syper-Jędrzejak, 2016 г., стр. 96

Авторите на диаграмата посочват, че **набирането и подборът на персонал, както и политиките за повишаване и кариерно развитие**, са процеси, които **са много чувствителни към влиянието на стереотипите**. Ръководителят или специалистът по човешки ресурси, който ги провежда, оценява не само квалификацията и постиженията на кандидата за работа или повишение, но и други негови качества и характеристики, като личност, поведение, умения, потенциал за успех или широко разбрана пригодност за организацията. Ако **в убежденията на лицата, които ръководят тези процеси, съществуват стереотипи или предразсъдъци, дадено лице или група хора могат да бъдат облагодетелствани или отхвърлени** при набирането или повишаването. Можем да очакваме, че вследствие на действията на

отделни, стереотипно мислещи лица, отговорни за политиките за наемане и повишаване, цялата организация рискува да "загуби", освен това да допринесе за негативни социални явления (например **изключване** и **пауперизация** на определена социална група).

„Пауперизация“

е социален процес на понижаване на жизнения стандарт на индивидите или общностите; с други думи, обедняване.

Обобщение

Стереотипите и стереотипизирането имат дълбоки последици на индивидуално, групово и социално ниво. Те предизвикват дискриминация, стигматизация и самостигматизация, нарушават комуникацията между социалните групи и намаляват качеството на междуличностните отношения. Те допринасят за запазването на предразсъдъците спрямо определени групи, което се отразява на културата и социалните норми.

Опитът с дискриминацията и стигматизацията, свързан със стереотипите, може да доведе до проблеми с психичното здраве като тревожност, депресия или ниско самочувствие.

Библиография

Bednarska-Wnuk I, Syper-Jędrzejak M. (2016). THE MEANING OF STEREOTYPES IN THE WORKPLACE IN RESPECT OF EMPLOYABILITY, Journal of Positive Management 6(2):88. <https://doi.org/10.12775/JPM.2015.012>

Burkley M., Blanton H. (2009). The Positive (and Negative) Consequences of Endorsing Negative Self-stereotypes, Self and Identity, 8:2-3, p.286-299, <https://doi.org/10.1080/15298860802505202>

Charlesworth, T. E. S., Yang, V., Mann, T. C., Kurdi, B., & Banaji, M. R. (2021). Gender Stereotypes in Natural Language: Word Embeddings Show Robust Consistency Across Child and Adult Language Corpora of More Than 65 Million Words. Psychological Science, 32(2), 218–240. <https://doi.org/10.1177/0956797620963619>

- Durante F., Tablante C. B., Fiske S. T. (2017). Poor but warm, rich but cold (and competent): Social classes in the stereotype content model. *Journal of Social Issues*, 73(1), 138–157. <https://doi.org/10.1111/josi.12208>
- Finkelstein LM, King EB, Voyles EC (2015) Age metastereotyping and cross-age workplace interactions: a meta view of age stereotypes at work. *Work Aging Retire* 1:26–40
- Fiske, S. T. (1998). Stereotyping, prejudice, and discrimination. In D.T. Gilbert, S.T. Fiske, & G. Lindzey (Eds.), *The handbook of social psychology* (pp. 357–411). New York: McGraw-Hill.
- Gärtner, L., Asbrock, F., Euteneuer, F., Rief, W., Salzmann, S. (2022). Self-Stigma Among People With Mental Health Problems in Terms of Warmth and Competence, *Front. Psychol.* 13, <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.877491>
- Hentschel T, Heilman ME and Peus CV (2019) The Multiple Dimensions of Gender Stereotypes: A Current Look at Men's and Women's Characterizations of Others and Themselves. *Front. Psychol.* 10:11. <http://dx.doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00011>
- Hoyt, C. L., & Blascovich, J. (2010). The role of leadership self-efficacy and stereotype activation on cardiovascular, behavioural, and self-report responses in the leadership domain. *The Leadership Quarterly*, 21(1), 89–103. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2009.10.007>
- Jetten, J., Haslam, S. A., Haslam, C. (Eds.). (2011). *The social cure: Identity, health, and well-being*. Psychology Press.
- Kilian, M. (2018). INDIVIDUAL AND SOCIAL CONSEQUENCES, *Forum Pedagogiczne*, 2: 241, <https://doi.org/10.21697/fp.2018.2.17>
- Levy, B.R. (2003). Mind matters: cognitive and physical effects of aging self-stereotypes. *J Gerontol B* 58: p.203–p. 211
- Pennington, C.R., Heim, D., Levy, A.R., & Larkin, D.T. (2016). Twenty years of stereotype threat research: A review of psychological mediators. *PLOS One*, 11(1), 1–25. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0146487>
- Rodríguez-García, D., Solana-Solana, M., & Lubbers, M. J. (2016). Preference and prejudice: Does intermarriage erode negative ethno-racial attitudes between groups in Spain? *Ethnicities*, 16(4), 521–546. <https://doi.org/10.1177/1468796816638404>
- Santos, J., Andrade, E., Benevides, K. *et al.* (2023) Does gender stereotype threat affects the levels of aggressiveness, learning and flow in gamified learning environments?: An experimental study. *Educ Inf Technol* 28, 1637–1662 (2023). <https://doi.org/10.1007/s10639-022-11220-3>
- Schmalor, A., Cheung, B.Y., Heine, S.J. (2021), Exploring people's thoughts about the causes of ethnic stereotypes. *PLoS ONE* 16(1): e0245517. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0245517>
- Shapiro, J.R., & Neuberg, S.L (2007). From stereotype threat to stereotype threats: Implications of a multi-threat framework for causes, moderators, mediators, consequences, and interventions. *Personality and Social Psychology Review*, 11(2), 107–130.
- von Hippel, C., Kalokerinos, E. K., & Zacher, H. (2017). Stereotype threat and perceptions of family-friendly policies among female employees. *Frontiers in Psychology*, 7, Article 2043. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.02043>